

FEJÉR VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL
FŐISPÁN

Iktatószám: FE/02/1-35/2023.

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás SZMSZ-ekkel kapcsolatban

Ügyintéző: Dr. Méhes Gábor
Tel: 06/22/ 514-786

Hivatkozási szám: -
Mellékletek száma: -

**HELYI ÖNKORMÁNYZATOK
CÍMZETES FŐJEGYZŐJE, JEGYZŐJE
SZÉKHELYÉN**

Tisztelt Címzetes Főjegyző, Jegyző Asszony/Úr!

A Miniszterelnökség megkeresése alapján vizsgálat alá vontam valamennyi Képviselő-testület (Közgyűlés) szervezeti és működési szabályzatról szóló önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SzMSz). A vizsgálat alapján megállapítottam, hogy a rendeletek jelentős része nem teljeskörűen szabályozza a *Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 45. §-ában foglalt rendelkezéseket.

Fentiek alapján – az Möt. 133. § (3) bekezdése alapján, az SzMSZ-ek megfelelő alkalmazásának, a Képviselő-testületek működőképessége biztosításának elősegítése érdekében – az alábbi szakmai segítségnyújtással élek:

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontja értelmében a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között meghatározza szervezeti és működési rendjét.

Az Alaptörvény 32. cikk (2) és (3) bekezdése szerint feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot, mely más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

Az Alaptörvény a helyi önkormányzatok alapvető hatáskörei közé sorolja a képviselő-testület azon jogát, hogy törvény keretei között önállóan alakítsa szervezetét és működési rendjét. A helyi önkormányzatok működésének szervezeti kereteit és rendjét, néhány garanciális szabályon túl, az Möt. keretjelleggel szabályozza. Legitim érdek fűződik a Képviselő-testület működőképességének megőrzéséhez, a helyi közérdek szempontjából elengedhetetlen döntések meghozatalához.

Az Möt. 45. §-a akként szabályoz, hogy a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester, több alpolgármester esetén a polgármester által kijelölt alpolgármester gyakorolja. **A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról.**

Fentiek alapján tehát az SzMSZ-ekben teljeskörűen kell rendelkezni azon esetekről, amikor a polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség **egyidejűleg betöltetlen**, illetve **mindketten tartósan akadályoztatva vannak**, továbbá **szabályozni kell mind a képviselő-testületi ülés összehívásának, mind a vezetésének módját**. A Képviselő-testületnek a jogszabályban rendelkezni kell arról, hogy az ülést ki hívhassa össze és ki vezesse. A törvényalkotó az összehívás és a vezetés módjának meghatározását teljes egészében rábízta a helyi jogalkotóra.

A szabályozás akkor teljeskörű, az SzMSz akkor alkalmazható megfelelően, ha lefedi az Mötv. 45. § második fordulatában foglaltakat, azaz minden – ott szabályozott – esetről rendelkezik.

Nem elégséges, ha csak a tisztségek betöltetlensége, vagy ha csak az akadályoztatás esetére tartalmaz szabályozást az SzMSz, ugyanígy nem elég csak az összehívás, vagy kizárólag az ülés vezetése módjának előírása.

Az önkormányzatok számos megoldást alakítottak ki a jogszerű szabályozásra, így **teljeskörűnek és az Mötv.-nek mindenben megfelelőnek tekinthető például a következő fordulat:**

„A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, vagy tartós akadályoztatásuk esetén a korelnök hívja össze a képviselő-testületet, és vezeti annak ülését.”

Ugyanakkor **nem tekinthetők jogszerűnek például az alábbi fordulatok:**

„A képviselő-testület ülését a polgármester vezeti, akit akadályoztatása esetén az alpolgármester helyettesít. Mindkettőjük egyidejű akadályoztatása esetén az ülésvezetésre és összehívásra a korelnök jogosult.” – nem szól a tisztségek egyidejű betöltetlenségéről és nem a tartós akadályoztatást szabályozza.

„A polgármester és az alpolgármester, egybefüggően, legalább 3 héten át tartó, egyidejű akadályoztatása esetén a korelnök hívja össze és vezeti a képviselő-testület ülését.” – helyesen meghatározza, hogy mi minősül tartós akadályoztatásnak, de nem szól a tisztségek egyidejű betöltetlenségéről.

„A képviselő-testület ülését a polgármester, akadályoztatása esetén vagy felkérésére az alpolgármester vezeti. Együttes akadályoztatásuk vagy a két tisztség egyidejű betöltetlensége esetén az ülést az Ügyrendi Bizottság elnöke vezeti” – nem a tartós akadályoztatást szabályozza.

„A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, és akadályoztatásuk esetén a képviselő-testület ülését az Ügyrendi, Pénzügyi és Vagyonyilatszokat Ellenőrző Bizottság elnöke hívja össze. Akadályoztatásnak minősül az éves rendes szabadság kiadásán kívüli, egymást követő három napot meghaladó távollét. Amennyiben a már összehívott képviselő-testületi ülésen a polgármester és az alpolgármester akadályoztatva vannak, úgy azt az Ügyrendi, Pénzügyi és Vagyonyilatszokat Ellenőrző Bizottság elnöke vezeti.” – helyesen szabályozza a tisztségek egyidejű betöltetlensége és a tartós akadályoztatás esetén az ülés összehívását, de az ülés vezetése körében nem szól a tisztségek betöltetlensége esetéről.

Kérem, szíveskedjen gondoskodni arról, hogy jelen szakmai segítségnyújtásban foglaltak alapján – szükség esetén – a Képviselő-testület (Közgyűlés) **2023. november 30-ig vizsgálja felül tárgyi rendeletet és a jogszabálynak megfelelően módosítsa azt.**

Tájékoztatom, hogy fenti határidő eltelte után ismételten vizsgálat alá vonom az SzMSz-eket, mely alapján törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatására kerülhet sor.

Székesfehérvár, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

A főispán helyett eljárva

Dr. Petrin László
főigazgató